

Omsorgsutskottet

Plats och tid Tränningen, tisdagen den 17 september 2024 kl 13:30 – 16:08, ajournering 14:36 – 14:46

Beslutande **Ledamöter**
Arne Olsson (KD), Ordförande
~~Johan Larsson (S), 1:e vice ordförande~~
~~Veronica Nilsson (C)~~
Therése Lehtimäki (V)
Solveig Eldenholm (M)

Beslutande ersättare
Christer Forsmark (S)
Torbjörn Pettersson (KD)

Övriga närvarande Maria Olsson, socialchef
Ulrica Bergman, områdeschef vård och omsorg §§ 57-61, 65
Mårten Nygren, områdeschef socialtjänst §§ 57-58
Viktoria Olander, controller §§ 59-60
Hjalmar Lorentzon, utvecklingsledare/SAS §§ 62-63
Maria Andersson, MAS/MAR § 62
Johanna Lovenbäck, kommunhandläggare

Utses att Justera Christer Forsmark (S)

Plats och tid för Justering Protokollet är omedelbart justerat.

Paragrafer §§ 57-65

Underskrifter

Bestyrkande av anslag

Sekreterare

Från och med Till och med
2024-09-18 2024-10-09

Johanna Lovenbäck

Tid för anslag av protokollet

Ordförande

Arne Olsson (KD)

Johanna Lovenbäck

Justerare

Christer Forsmark (S)

Protokollet förvaras på kommunhuset i Vårgårda

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

Ärendelista

§ 57	Dnr 2024-000010	
	Upprop, val av justeringsperson samt godkännande av dagordningen	3
§ 58	Dnr 2024-000397	
	Verksamhetsuppföljning för socialtjänst, vård och omsorg - information	4
§ 59	Dnr 2024-000339	
	Åtgärder för budget i balans 2024 - information	5
§ 60	Dnr 2024-000398	
	Delårsrapport per sista augusti 2024	8
§ 61	Dnr 2024-000364	
	Verksamhet på Kullingsleden 2 - information	9
§ 62	Dnr 2024-000387	
	Kvalitetsberättelse för socialtjänst, vård och omsorg, jan-jun 2024	11
§ 63	Dnr 2024-000394	
	Uppföljning av intern kontroll per 31 augusti 2024	13
§ 64	Dnr 2024-000402	
	Placeringar av barn och unga - information	15
§ 65	Dnr 2024-000020	
	Rapporter omsorgsutskottet 2024	16
	Övriga frågor	17

Omsorgsutskottet

§ 57

Dnr 2024-000010

Upprop, val av justeringsperson samt godkännande av dagordningen

Omsorgsutskottets beslut

Christer Forsmark (S) väljs att justera dagens protokoll.

Dagordningen godkänns.

I omsorgsutskottet

Utskottet förrättar upprop.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

§ 58

Dnr 2024-000397

Verksamhetsuppföljning för socialtjänst, vård och omsorg - information

Omsorgsutskottets beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Socialtjänst, vård och omsorg är en omfattande verksamhet som pågår dygnet runt alla årets dagar. Det handlar både om många som nyttjar tjänsterna, många anställda men även en stor del av kommunens ekonomi. För att få en månatlig bild av det aktuella läget här och nu sammanställer förvaltningen månadsvis en verksamhetsuppföljning där nyckeltal och de aktuella händelserna redovisas till utskottet. Denna uppföljning ersätter inte andra ekonomiska eller kvalitetsuppföljningar med ger en månatlig ögonblicksbild för att underlätta utskottets uppdrag att följa upp verksamheten.

Förvaltningens förslag till beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson, Mårten Nygren, och Ulrika Bergman redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 59

Dnr 2024-000339

Åtgärder för budget i balans 2024 - information

Omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

I samband med månadsrapporten i maj 2024 redovisades en ekonomisk prognos för Vårgårda kommun. Prognosen visade att förvaltningen har överskridit budgeten för verksamhetens nettokostnader med 12,0 mnkr. De största underskotten finns inom vård och omsorg samt förskola/grundskola.

En ny prognos för verksamhetens nettokostnader i delårsbokslutet per 2024-08-31 visar ett närmast oförändrat underskott på 11,9 mnkr.

Kommunens hantering av resursstyrning framgår av ekonomistyrningsprinciper som kommunfullmäktige har beslutat om. De kommunala verksamheterna ska bedrivas inom befintliga budgetramar även om detta medför att de i budgeten angivna verksamhetsmålen inte helt kan uppnås.

Kommunstyrelsen informeras om pågående arbete.

Vidtagna åtgärder på kort sikt för budget i balans

Förvaltningen bedömer att underskottet har kunnat begränsas med ca 3 650 tkr till följd av åtgärderna och att ett än större underskott med hjälp av dessa kunnat undvikas.

Nedan redovisas genomförda åtgärder. Därutöver visas tabell med kostnadernas utveckling under året avseende hemtjänsttimmar, vilket är ett av de områden som visar störst avvikelse mot budget.

Genomförda åtgärder inom förvaltningen:

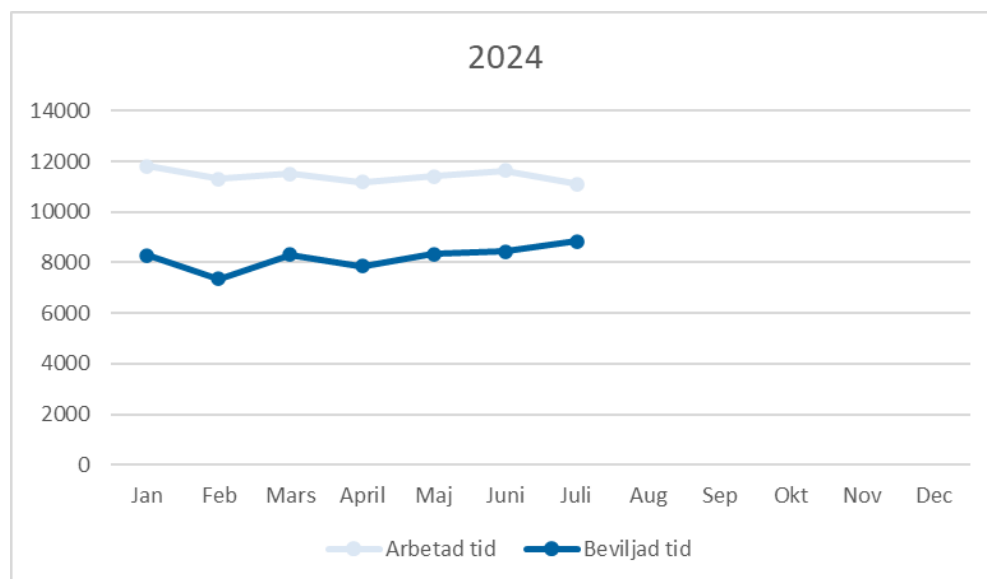
- Minskade inköp och fastighetsunderhåll, 1 000 tkr
- Ej tillsatta tjänster, 2 450 tkr
- Restriktivitet Kommundirektörens utvecklingsmedel, 200 tkr

Hemtjänsten har de senaste åren visat på stora underskott, det har varierat var underskottet legat, ibland på beställarsidan, och ibland på utförarsidan. Det har också varit oklart hur timpengen satts, men sedan årsskiftet bedöms denna ligga på en skälig nivå, och det har då blivit tydligt att det är på utförarsidan som svårigheterna med att få en ekonomi i balans ligger.

Omsorgsutskottet

Controller, enhetschefer och områdeschef vård och omsorg har under året arbetat intensivt med detta. Det är ett långsiktigt arbete som krävs för att minska kostnaderna och hamna på en nivå som är godtagbar, men förvaltningens bedömning är att detta arbete har börjat ge resultat och kostnadsökningarna har avstannat. I tabellen nedan framkommer att den arbetade tiden börjar närma sig den beställda tiden.

Förklaring: Beviljad tid är de timmar som den kommunala hemtjänsten får utbetalad av beställarsidan. Arbetad tid är den tid som den kommunala hemtjänsten har utfört.

Planerade åtgärder på ett - två års sikt för budget i balans

De underskott som förvaltningen visar inom grundskola/förskola samt vård och omsorg är inga hastigt uppkomna underskott, följsamhet till budget har under flera års tid varit bristande. Det långsiktiga arbete som behöver göras är påbörjat och handlar dels om en bättre budgetföljsamhet på enhetsnivå, dels om ett kvalitetsarbete som verksamhetschefer ansvarar för.

Inom vård och omsorg är en del av underskotten beroende på oförutsedda händelser, vilket är svårare att planera för. Internbudgetering behöver utvecklas, så att oförutsedda händelser bättre kan pareras.

Den övervägande delen av underskotten handlar dock om ett strukturellt problem som varat över tid. Sjukskrivningstal och overtidskostnader har under många år legat alltför högt och för att komma till rätta med detta krävs, förutom ett noggrant och ständigt pågående arbete med ekonomin, förändrade arbetssätt inom verksamheten. Insatser har satts in genom såväl interna som externa insatser för att få till en bättre arbetsmiljö för medarbetare, men även en bättre kvalitet i utförandet. Insatserna har ännu inte fullt ut gett de effekter som eftersträfvats. Den insats som under

Omsorgsutskottet

innevarande år har gett mest effekt är det arbete som skett inom hemtjänst vilket redovisas i måluppföljning per 31 augusti.

Även inom verksamhet förskola-grundskola är en del av underskottet beroende på strukturella problem som kräver en långsiktighet i arbetet framåt. Ett sådant strukturellt problem gäller att antalet elever som mottagits i anpassad grundskola ökat i jämförelse med vad som planerades inför budgetåret. Även här har det funnits en brist i internbudgetarbetet då det inte funnits centrala reserver som kunnat parera det ökade antalet elever i skolformen.

Planerade åtgärder, effekter på helår:

Översyn av ledning och administration inom socialtjänst/vård- och omsorg, 2 200 tkr.

Översyn av tjänster inom hemtjänst, 1 600 tkr.

Översyn av tjänster inom förskola-grundskola, 4 000 tkr.

Ovanstående åtgärder planeras utöver redan pågående åtgärder och är inte inräknade i prognos för 2024.

Kommande åtgärder som kräver politiska beslut i ärendehantering/budgetberedning:

Översyn av riktlinjer för barnomsorg (KS oktober)

Översyn av avgifter för kost inom vård och omsorg.

Procentuell effektivisering på hela eller delar av förvaltningens verksamheter i budget 2025-27. (1% motsvarar ca 9 mkr)

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson, Ulrica Bergman och Viktoria Olander redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 60

Dnr 2024-000398

Delårsrapport per sista augusti 2024

Omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Upprättad delårsrapport per den 31 augusti 2024 godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen upprättar en delårsrapport per 31 augusti 2024 för kommunen och för kommunkoncernen. Rapporten innehåller förvaltningsberättelse, ekonomisk redovisning samt måluppföljning.

Vårgårda kommun redovisar ett resultat för de första åtta månaderna som uppgår till 7,3 mnkr, jämfört med delårsresultatet 2023 är det en försämring med 6,7 mnkr. Det sämre resultatet beror framför allt på höga räntekostnader, lönekostnader, pensionskostnader och ökade kostnader för köp av verksamhet

Prognosen för helåret beräknas för kommunen uppgå till 7,8 mnkr vilket motsvarar 0,9 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Prognosen för helåret är att verksamhetens nettokostnader har en negativ avvikelse mot budget med 11,9 mnkr. Investeringsutfallet för helåret förväntas uppgå till 139,6 mnkr.

Rapporten innehåller prognos för måluppfyllelse av verksamhetsmässiga och finansiella mål.

Hållbarhetsanalys kring målen redogörs för under ärendet som hanterar måluppföljningen.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Upprättad delårsrapport per den 31 augusti 2024 godkänns.

I omsorgsutskottet

Viktoria Olander redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 61

Dnr 2024-000364

Verksamhet på Kullingsleden 2 - information

Omsorgsutskottets beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Under våren 2024 har Vårgårda Bostäder signalerat att det är svårt att hyra ut lägenheterna på Kullingsleden, lägenheterna är varken handikappanpassade eller utformade för att optimalt använda hjälpmedel. I kombination med den pressade ekonomiska situationen inom vård och omsorg har detta lett till att VoO har inlett ett omfattande arbete för att hitta kostnadseffektiva lösningar för framtida lokalbehov.

Kullingsleden har många tomma lägenheter och stora förrådsutrymmen i suterrängdelen som för närvarande står oanvända. Samtidigt har Vårgården stora ytor som kan effektiviseras, inklusive rymliga kontor som kan omvandlas till boenderum.

Det planeras för att inrättas nio tillfälliga korttidsplatser på Vårgården under byggnationen av ett nytt särskilt boende (SÄBO). Som en del av ombyggnationen kommer en sektion av Kullingshemmet, kallad Björken, att rivas efter den första etappen, där kommunens tvätteri är beläget. Tvätteriverksamheten behöver flytta och det finns ändamålsenliga lokaler i källaren på Vårgården.

Kommunens rehabiliteringsenhet, som idag bedriver verksamhet på Vårgården och har hjälpmedelsförråd i källaren, planeras flytta till Kullingsleden, våning 1 där de kommer att nyttja hela våningsplanet med tillhörande förrådsdelar.

Dessutom har Hemtjänsten länge rapporterat om trångboddhet i sina nuvarande lokaler, även de kan beredas plats på Kullingsleden likväl hälso- och sjukvårdsenheten som upplever brist på kontorsutrymme kan också använda utrymmen på Kullingsleden.

Som resultat av dessa förändringar kommer Vårgårda bostäder inte längre att använda Kullingsleden som lägenheter till hyresgäster utan istället kan vård och omsorg använda Kullingsleden som administrativ byggnad för att bättre stödja personalens behov, vilket i sin tur främjar samarbetet mellan alla enheterna i vård och omsorgsverksamheten.

Förvaltningens förslag till beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

I omsorgsutskottet

Ulrica Bergman redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 62

Dnr 2024-000387

Kvalitetsberättelse för socialtjänst, vård och omsorg, jan-jun 2024

Omsorgsutskottets beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Under första halvåret 2024 har verksamheterna inom kommunen hanterat en mängd olika avvikelser. Antalet läkemedelsavvikelser har ökat jämfört med tidigare år. Detta område behöver ytterligare insatser för att efterleva rutiner och minska risken för framtida avvikelser.

Externa avvikelser tar mycket tid från legitimerad personal, då de får efterfråga information och korrigera felaktiga läkemedelsordinationer. Dessa avvikelser medför stor risk för patientskada.

Rapporterade avvikelser enligt socialtjänstlagen har visat en liten minskning jämfört med föregående år. Trots denna minskning är det viktigt att fortsätta förbättra hanteringen av dessa avvikelser för att upprätthålla en god kvalitet på insatsen.

Utredningstiden för avvikelser varierar mellan olika verksamheter. Det finns en möjlighet att effektivisera processerna för att säkerställa en snabbare och mer enhetlig hantering av avvikelser. Antalet uppföljda avvikelser har ökat, trots detta har antalet avvikelser inte minskat.

Antalet lex Sarah-rapporter ökat under perioden, med åtta rapporter inskickade, varav en anmäldes till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) som ett allvarligt missförhållande. Denna ökning indikerar en högre medvetenhet och vaksamhet kring allvarliga händelser, men också ett behov av fortsatt arbete med att identifiera och förebygga risker i verksamheten.

Gällande lex Maria-anmälningar är dessa i paritet med föregående års antal anmälda händelser.

Sammanfattningsvis pekar resultaten på ett antal områden där förbättringar kan göras för att upprätthålla och höja kvaliteten inom kommunens verksamheter.

Förvaltningens förslag till beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

I omsorgsutskottet

Hjalmar Lorentzon och Maria Andersson redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 63

Dnr 2024-000394

Uppföljning av intern kontroll per 31 augusti 2024

Omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner föreslagna åtgärder utifrån uppföljningen av den interna kontrollen per den 31 augusti 2024.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll i kommunen. Enligt 6 kap 6 § kommunallagen ska var och en inom sitt område se till att verksamheten inom kommunen bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kommunstyrelsen ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Kommunstyrelsen har även att se till att myndighetsnämnderna årligen genomför beslutad intern kontroll.

Förvaltningen har genomfört granskningar inom identifierade riskområden i enlighet med Plan för intern kontroll 2024. Iakttagelser som framkommit vid granskningen visar på utvecklingsområden och ska användas i förvaltningen som underlag för förbättringar i syfte att kvalitetssäkra processerna inom berörda områden. Verksamhetschefer är ansvariga för genomförande och återkoppling till kommunstyrelsen samt respektive myndighetsnämnder. I enlighet med antagna Riktlinjer för intern kontroll ska kommunstyrelsen med utgångspunkt från uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och i de fall förbättringar behöver göras föreslå om sådana.

Det är också viktigt att utvärdering leder till att åtgärder vidtas till förbättringar av eventuella brister i kontrollsystemet. Under respektive kontrollmoment är målsättningen att statistik som relaterar till individer ska vara insamlad, analyserad och presenterad efter kön. Könsuppdelad statistik synliggör eventuella skillnader mellan kvinnor och mäns förutsättningar, livsvillkor och behov. Om ojämställdhet upptäcks ska åtgärder föreslås som bidrar till jämställdhet. Förvaltningen kan förbättra arbetet med att samla in statistik som är könsuppdelad vid kontrollerna. I de fall där detta har skett har inga sådana skillnader konstaterats vid denna uppföljning.

En väl genomarbetad intern kontroll bidrar till en effektiv och säker verksamhet med god ekonomisk hushållning, vilket är en viktig del i en väl fungerande styrning och uppföljning. Förbättringarna som genomförs utifrån granskningarna ska bidra till att verksamheten uppnår sina mål så kostnadseffektivt som möjligt, att tillgångar skyddas och oönskade händelser

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

och effekter undviks. Målet är att minska kvalitetsbristkostnaderna och uppnå så mycket nytta för Vårgårdaborna som möjligt för pengarna. Att barns bästa ska sättas i främsta rummet samt att särskild hänsyn ska tas till barn i behov av särskilt stöd behöver särskilt beaktas vid uppföljningen, så att de brister som konstateras åtgärdas och säkerställs att de inte uppkommer igen.

Arbetet med närvaro och att motverka diskriminering och kränkningar samt ge stöd till de elever som behöver är viktiga förutsättningar för att eleverna ska vara trygga, ha goda relationer och klara kunskapskraven i skolan. Trots att samma kontrollmoment har funnits med sedan flera år tillbaka har inte alltid resultaten vid granskningarna visat på förbättringar.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner föreslagna åtgärder utifrån uppföljningen av den interna kontrollen per den 31 augusti 2024.

I omsorgsutskottet

Hjalmar Lorentzon och Maria Olsson redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 64

Dnr 2024-000402

Placeringar av barn och unga - information

Omsorgsutskottets beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen rapporterar årligen till Myndighetsnämnden kring placeringar av barn och unga för att upplysa om kvalitén. Då rapporteringen både berör myndighetsutövning, men även kvalitén på verkställigheten är det i gränslandet mellan ansvarsområdet för nämnd respektive utskott. Med anledning av det skickar nämnden underlaget vidare till Omsorgsutskottet för kännedom och för en delad bild av verksamheten.

I dagsläget är arton barn och unga placerade, varav fjorton i familjehem. Kostnaden för barn och ungdomsvården är genomsnittlig i jämförelse med andra kommuner. Kvalitén bedöms som god, detta utifrån brukarundersökningar, egenkontroller samt överklagade beslut. Inom verksamheten finns ett aktivt arbete med att lyfta fram den enskilde och familjens resurser, samtidigt som det inte görs avkall på barns behov av skydd.

Förvaltningens förslag till beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 65

Dnr 2024-000020

Rapporter omsorgsutskottet 2024

Omsorgsutskottets beslut

Omsorgsutskottet tar emot redovisningen av rapporterna.

Utskottet önskar få en månadsvis uppdatering kring hur arbetet med framtagna åtgärdsplan för hemtjänsten med anledning av revisionsrapporten fortlöper.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen rapporterar om vissa frågor.

Om möjligt ska ärendet analyseras i samband med att rapporter lämnas.

Förvaltningens förslag till beslut

Omsorgsutskottet tar emot redovisningen av rapporterna.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson och Ulrica Bergman rapporterar om:

- Aktivitetshandledare
- Information om AI-schema
- Information om privat utförare
- Revisionsrapport - Granskning av verksamhets- och ekonomistyrning inom hemtjänsten

Förslag till beslut på sammanträdet

Utskottet önskar få en månadsvis uppdatering kring hur arbetet med framtagna åtgärdsplan för hemtjänsten med anledning av revisionsrapporten fortlöper.

Beslutet skickas till

Maria Olsson, socialchef

Omsorgsutskottet

Övriga frågor

Inga övriga frågor.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande